

NACHTVLINDERMONITORINGSPROJECT LIMBURG

Nieuwsbrief. Jaargang 2, nr. 3.

Enkele NML-activiteiten in notendop

In de vorige nieuwsbrief werden een aantal activiteiten aangekondigd. In deze nieuwsbrief vindt u drie korte verslagen van deze nachtvlinderbijeenkomsten.

Inventarisatie Hagerhof

Op 11 september is bij Kring Venlo een korte lezing gegeven over het nachtvlinderproject. Daarnaast is in de tuin van Kinderboerderij Hagerhof een laken opgesteld met een HPL- en ML-lamp en is een kistval opgesteld. Ook werden enkele bomen ingesmeerd. Het Hagerhof heeft een afwisselende tuin in een bosrijke omgeving. Verder liggen er onder meer enkele graslanden waar dieren grazen en staan er veel grote bomen. De belangstelling was groot (circa 20 personen). We hopen dan ook dat de omgeving van Venlo vanaf volgend seizoen vertegenwoordigd is.

Rondom het laken (foto: E. van Asseldonk).

Tijdens de avond was het zwaar bewolkt, de aanvangstemperatuur was 14 °C, er woei een matige wind uit het noorden en de maanfase was laatste kwartier.

In totaal zijn 15 soorten vlinders gevangen, waarvan vijf soorten op smeer en 14 op licht. Hiernaast werden nog vier micro's op naam gebracht. De soorten die op smeer werden gevangen waren Piramidevlinder, Huismoeder, Zwarte-c-uil, Vierkantvlekuil en Haarbos.

Hiervan werden vier exemplaren van de Piramidevlinder gevangen en van de rest slechts één. Met uitzondering van de Haarbos zijn deze soorten ook op het laken gevangen. De gevangen macro-nachtvinders waren allen algemene soorten. Tot de meest bijzondere behoorde de Essengouduil, welke als "niet zo gewoon" te boek staat. Hiervan werden drie exemplaren gezien.

Essengouduil (foto: E. van Asseldonk).

Natuurlijk was het ook weer genieten van soorten als Gepluimde spanner, Schimmelspanner, Boogsnuituil en Agaatvlinder. De micro's zijn weliswaar niet systematisch op naam gebracht, maar wel werd *Acleris cristana* waargenomen: zeldzaam en erg mooi om te zien. Behalve op de Meinweg, komt deze soort onder andere in de duinen voor.

Acleris cristana (foto: E. van Asseldonk).

Het uiteindelijke lijstje macro-nachtvlinders van de avond was als volgt:

Essengouduil	3	op licht
Piramidevlinder	6	op licht & smeer
Huismoeder	5	op licht & smeer
Zwarte-c-uil	4	op licht & smeer
Vierkantvlekui	2	op licht & smeer
Koolbandspanner	3	op licht
Agaatvlinder	1	op licht
Stro-uiltje	3	op licht
Volgeling	2	op licht
Bruine Snuituil	1	op licht
Gepluimde Spanner	1	op licht
Taxusspikkelspanner	2	op licht
Haarbos	1	op smeer
Schimmelspanner	2	op licht & smeer
Boogsnuituil	1	op licht
Open breedbandhuism.	1	op licht

Nationale nachtvlindernacht Volmolen

Tijdens de Nationale nachtvlindernacht is bij de Volmolen bij Epen (Zuid-Limburg) in een boomgaard langs de Geul gevangen vanaf 21u00 tot en met 02u00. De weeromstandigheden waren niet ideaal: er stond veel wind en de temperatuur koelde snel af. Aan het eind van de vangstavond (circa 2u00) begon het te regenen.

*Bij de Volmolen
(foto: G. Verschoor).*

Er zijn twee lakens met ML/HPL-licht opgesteld in de fruitboomgaard achter de molen. Ook zijn zo'n tien bomen ingesmeerd, waaronder enkele bomen langs de Geul.

Er zijn 23 soorten gevangen: drie alleen op smeer, 16 alleen op het laken en vier op beiden. Van het Zwart weeskind zijn vijf exemplaren geteld, allemaal op smeer en vooral op de bomen langs de Geul. Deze zeer zeldzame soort was ter plekke te verwachten.

Het is een soort van bossen en struwelen langs rivieroeveren, die vrijwel uitsluitend voorkomt in het Gulp- en het Geuldal. Verspreid over het hele land kunnen zwervers worden waargenomen. Van dit kilometerhok waren er volgens Vlindernet nog geen waarnemingen bekend. Recente nieuwe vindplaatsen komen ook uit het Dinkeldal in Twente en het Bosbeekdal op de Meinweg. De vlinder vliegt vanaf half juni tot half september in één generatie.

Zwart weeskind (foto: G. Verschoor).

De Witte l-uil is een zeldzame soort die vliegt vanaf begin juni tot begin november in twee generaties. De vlinders komen zowel op licht als op smeer. In dit geval is de soort op smeer gevangen. De soort komt vooral voor in (ruige) graslanden, en heeft diverse soorten harde grassen als waardplant, waaronder vooral Rietgras. De soort wordt veel gevangen in natte gebieden in Zuid- en Midden-Nederland. Toch wordt de soort ook ver van vochtige plekken gevangen. In het Nachtvlindermonitoringsproject Limburg is de vlinder op veel verschillende plaatsen gezien, vaker dat zijn status zou doen vermoeden.

Voor het overige is één niet zo gewone soort gevangen, de Essengouduil, en zijn vijf soorten gevangen met de status "vrij gewoon". Van de gewone soorten werden Vierkantvlekui (26 exemplaren) en Zwarte c-uil (14 exemplaren) het meest gevangen.

Nationale nachtvlindernacht Meinweg

In de omgeving van de parkeerplaats ter hoogte van de spoorlijn aan de verharde Meinweg werd op 28 augustus door NML/Stichting Koekoeloe een vangstavond georganiseerd, eveneens in het kader van de Nationale Nachtvlindernacht. Hier werden meerdere vanglocaties ingericht, variërend van ML- en HPL-lampen, blacklight-lampen, maar ook smeerlocaties. De locatie werd door 17 personen bezocht.

In totaal werden 39 soorten aangetroffen, verdeeld over 152 individuen. Van deze soorten werden er 36 op licht aangetroffen en zeven op smeer. De Schijnpiramidevlinder, Witte l-uil en Karmazijnrood weeskind kwamen exclusief op het smeer af. Appeltak gevolgd door Huismoeder werden het meest geteld met 17 respectievelijk 12 exemplaren, gevolgd door Piramidevlinder, die op één waarneming na, op smeer werd gezien.

Bijzonder was de waarneming van Karmozijnrood weeskind op smeer. De soort leeft op eik en wordt aangetroffen in oude bossen. In Nederland komt dit weeskind het meest algemeen voor op de Veluwe. Binnen het NML-project zijn momenteel al enkele meldingen van deze soort. Het lijkt erop dat deze soort net zo vaak wordt aangetroffen als de meer algemene Rood weeskind.

Grijze herfstuil (foto: E. van Asseldonk).

Ook werd de zeldzame Grijze herfstuil aangetroffen, maar liefst met drie exemplaren. Deze soort die een breed scala aan waardplanten heeft, komt onder meer voor in heiden, ruige graslanden en andere grazige plaatsen. De soort komt in het midden en zuiden van het land voor, met name op de Veluwe en in Noord- en Midden-Limburg.

Grote wintervlinder (foto: D. Clerx).

Niet zeldzaam, maar wel bijzonder vroeg in het jaar was de waarneming van een Grote wintervlinder. Deze spanner vliegt normaal gesproken vanaf half oktober tot eind december. Sporadisch komen waarnemingen vanaf eind augustus voor. Deze waarneming behoorde dus tot een erg vroege.

Tot slot!

Het seizoen nadert zijn eind, maar we hebben nog 1,5 maand te gaan. Het ziet er naar uit dat het weer een jaar is geworden met veel leuke waarnemingen, maar wie weet wat we de komende weken nog gaan aantreffen.

Voor vragen kunt u altijd bij ons terecht via ons e-mailadres: NML@nhgl.nl.

Deze nieuwsbrief is ook te lezen op de [werkruimte](#) van het NML project op de website van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg

Het Nachtvlindermonitoringsproject Limburg is een gezamenlijk project van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg & Stichting Koekeloere.
E: NML@nhgl.nl W: www.nhgl.nl W: www.stichtingkoekeloere.nl